

РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР АРХІТЕКТУРИ АВАНГАРДУ:

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

УКРАЇНА І ЄВРОПА

REGIONAL DIMENSION OF THE AVANT-GARD ARCHITECTURE:
UKRAINE AND EUROPE

INTERNATIONAL CONFERENCE

ХАРКІВ 18.04 – 20.04/2018
KHARKIV

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР АРХІТЕКТУРИ АВАНГАРДУ:
УКРАЇНА І ЄВРОПА**

REGIONAL DIMENSION OF THE AVANT-GARD ARCHITECTURE:
UKRAINE AND EUROPE

Український центр DOCOMOMO

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Інститут архітектури, урбаністики та регіоналістики
Національної спілки архітекторів України

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР АРХІТЕКТУРИ АВАНГАРДУ:
УКРАЇНА І ЄВРОПА

ХАРКІВ 18.04 – 20.04/2018

ЗМІСТ

Table of contents

Передмова

Катерина Черкасова
Міхал Пщулковський
Георгій Духовичний

Preface

Catherine Cherkasova 8
Michał Pszczółkowski 10
Georgy Dukhovichny 12

Секція 1. РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРИ МОДЕРНІЗМУ Section 1. REGIONAL DIMENSION OF THE ARCHITECTURE OF MODERNISM

Світлана Біленкова	Svitlana Bilenkova	14
Людмила Василенко	Ludmila Vasylenko	16
Олена Гелла, Любов Качемцева	Olena Gella, Lubov Kachemceva	17
Тетяна Кутузова	Tetyana Kutuzova	19
Світлана Лінда	Svitlana Linda	21
Анна Мартиненко	Anna Martynenko	23
Ольга Михайлишин	Olga Mykhaylyshyn	25
Олена Мокроусова	Olena Mokrousova	26
Галина Петришин		28
Лариса Поліщук	Larysa Polischuk	29
Олена Ремізова	Olena Remizova	31
Марія Русанова	Mariia Rusanova	33

Секція 2. ІСТОРИЧНІ ДОЛІ МОДЕРНІЗМУ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ Section 2. HISTORICAL DESTINIES OF UKRAINIAN AND EUROPEAN ARCHITECTURAL MODERNISM

Людмила Бачинська	Lyudmila Bachinska	35
Олександр Буряк	Alexander Bouryak	37
Ольга Вигдорович	Olga Vygdorovich	39
Денис Вітченко		41
Юрій Волчок	Yuriy Volchok	42
Анна Деменко	Anna Demenko	44
Ольга Дерябіна	Olga Deriabina	46

Маргарита Дідіченко	Margarita Didichenko	48
Ірина Древал	Iryna Dreval	49
Надія Єксарьова, Володимир Єксарьов	Nadia Yeksarova, Vladimir Yeksarov	51
Евгеній Ермаков	Yevgeniy Yermakov	53
Володимир Лопатько	Vladimir Lopatko	55
Марк Меерович	Mark Meyerovich	57
Олена Надєждіна	Elena Nadezhdina	59
Володимир Нікітін	Volodymyr Nikitin	61
Наталія Новак	Natalia Novak	62
Марія Сингаєвська	Mariia Syngaievska	64
Олександр Харлан		66

Секція 3. ТЕОРЕТИЧНА ТА ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА СУЧАСНОГО РУХУ
Section 3. THEORETICAL AND PEDAGOGICAL HERITAGE
OF THE MODERN MOVEMENT

Інна Акмен	Inna Akmen	67
Анна Алексєєнко	Anna Alekseyenko	69
Тетяна Давідіч	Tetyana Davidich	71
Олена Конопльова	Olena Konoplyova	72
Наталія Мельник	Nataliya Melnyk	74

**Секція 4. ВИЯВЛЕННЯ, ОБСТЕЖЕННЯ ТА ПАСПОРТИЗАЦІЯ
ПАМ'ЯТОК СУЧАСНОГО РУХУ**
Section 4. IDENTIFICATION, STUDIES AND DOCUMENTATION
OF THE MODERN MOVEMENT MONUMENTS

Надія Антоненко	Nadiia Antonenko	76
Віктор Ряполов	Viktor Riapolov	78
Гліб Семякин		80
Ольга Швиденко	Olga Shvydenko	81

ГРОМАДСЬКІ СПОРУДИ
ДОБИ МОДЕРНІЗМУ
В М. БАХЧИСАРАЇ

Олександр Харлан, УДІКС, ПДАБА

Об'єктом дослідження співробітників Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень з 2011 по 2012 р. стали низка населених пунктів Кримського півострова. Дослідження проводилися під час розробки науково-проектної документації архітектурно-містобудівного характеру. До того ж, з 2011 р. було розпочато роботу над кількома номінаціями у містах Севастополі та Бахчисараї. Було виконано номінаційні досьє та плани управління по кількох кримських об'єктах.

Дослідження Бахчисарая та його об'єктів культурної спадщини мали в контексті проведених робіт суттєві результати. Не став винятковим період міжвоєнного будівництва. Хоча відкриті невідомі раніше зразки передових на свій час технічних та естетичних тенденцій і не були численними, однак становили інтерес у технічному та архітектурно-художньому відношенні.

Середньовічне місто Бахчисарай — унікальний містобудівний комплекс з видатною загальносвітовою цінністю, який ілюструє історію формування місцевості протягом значного часу. Слід сказати, що саме наявність на відносно невеликій те-

риторії цілого комплексу різноманітних і різночасових археологічних та архітектурних об'єктів, що підкреслюють традиційну тут полікультурність і поліконфесійність, є потенційно головною родзинкою даного населеного пункту. Тому досить цікавими і неочікуваними в традиційному середовищі стали об'єкти виконані за новаторськими проектами на початку становлення радянського періоду в Криму.

Дві виявлені громадські будівлі міжвоєнного періоду розташовуються на головній транспортній магістралі Старого міста — головній композиційній вісі розпланувальної структури поселення — вул. Леніна. Це «Палац Рад» (вул. Леніна, 70) та громадська будівля (вул. Леніна, 108), які мають значну історико-архітектурну цінність як цікаві та рідкісні для АР Крим локальні об'єкти конструктивізму, новаторські з точки зору архітектурно-містобудівного рішення забудови поч. 1930-х рр. Дослідження присвячено вивченню архітектурно-містобудівних особливостей даного соціального експерименту в традиційному усталеному середовищі Бахчисараю.